

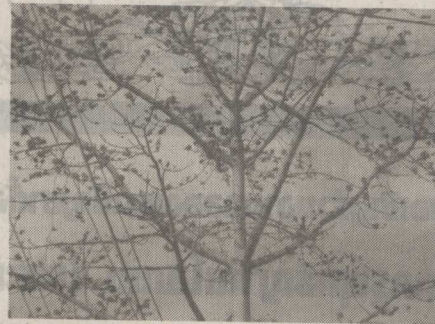
ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เสียงใจใจใจ	5 ก.พ. 2550	37	13276	5

มรดกกล้วยแขว

ผีบ้าดาวอด

ผีบ้าดาวอด แบ่งเป็น ๒ คำ คือ "ผีบ้า" และ "ดาวอด" ผีบ้า หมายถึง คนบ้า คนเสียสติ ส่วน ดาวอด หมายถึงตบอด เฉพาะคำว่า วอด หมายถึงดับ ที่มักใช้กับสิ่งอันเป็นคุณภาพของสายตาสายตาที่เรียกว่า "ไฟตา" เรียกคนที่มีคุณภาพของสายตาสายตาเสื่อมว่า "คนเสียไฟตา" คือไฟตาเสื่อมคุณภาพ อาจมองเห็นไม่ชัด เมื่อสายตาสายตาเสื่อมจนถึงขั้นตบอด ก็คือ คนไฟตาดับหรือดาวอดนั่นเอง ผีบ้าดาวอดในความหมายนี้ ได้แก่ คนตาบอดที่มีอาการงุ่มง่ามเหมือนคนบ้า หรือคนที่มีบุคลิกเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้พบเห็นโดยทั่วไป และเป็นที่น่าสะพรึงกลัวหรือเด็กด้วย

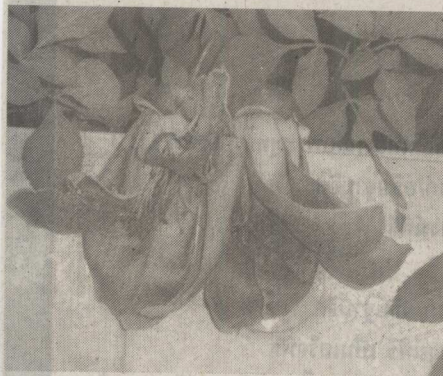

ผีบ้าดาวอด อีกประเภทหนึ่งตามความเชื่อดั้งเดิมคือคนที่ไม่ใช่มนุษย์ธรรมดา แต่เป็นครึ่งคนครึ่งผีหรือมนุษย์จำพวกยักษ์ อวัยวะส่วนที่เป็นตาของมันนั้นดูแล้วอาจเห็นว่าตาบอด แต่ในความเป็นจริงแล้วสามารถมองเห็นได้ดี มิได้ตาบอดแต่อย่างใด เพียงแต่ไม่มีแววตาอันเป็นคุณสมบัติของมนุษย์จำพวกยักษ์ดังที่ทราบกันโดยทั่วไป และผีบ้าดาวอดนี้จะมีถุงหรือย่ามขนาดใหญ่เท่ากระสอบข้าวสารประจำกายอยู่เสมอ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	๕ ก.พ. 2550	37	13276	5

ผีบ้าดาวอดประเภทหลังนี้เด็กๆ กลัวกันมาก มีเรื่องเล่าขานสืบต่อกันมาว่าผีบ้าดาวอดชอบลักพาเอาเด็กที่มักเล่นอยู่ตามลำพัง ฤดูกาลที่ผีบ้าดาวอดชอบลักพาเด็กมากที่สุด คือในช่วงต้นฤดูแล้งขณะที่ดอกทองกวาวและดอกจ๊วบานสะพรั่งอวดสีส้มสดและสีแดงเพลิงที่ร่วงหล่นอยู่ตามทุ่งนาหรือไร่นาที่ไร้ผู้คนสัญจร อันเป็นช่วงที่เด็กๆ มักออกไปเล่นในที่ไกลตาหรือที่ลับตาคน โดยเฉพาะการไปเก็บดอกจ๊ว เชื่อกันว่าผีบ้าดาวอดมักจะถือโอกาสแอบมาลักพาเด็ก โดยการจับเด็กมัดเท้าใส่ในถุงแล้วแบกขึ้นป่าไป หากเด็กร้องไวยวายก็จะใช้ผงบุนขาวขัดเข้าปากทำให้เกิดอาการสับสนจนเด็กไม่อาจร้องไวยวายได้อีก

เด็กที่ผีบ้าดาวอดลักพาไปจะถูกนำไปเป็นเครื่องเซ่น "ชุมเงินชุมคำ" (บ่อเงินบ่อทอง) ทำนองเดียวกับการบูชายักษ์ ซึ่งมีขั้นตอน คือ นำเด็กที่จับได้ มาโกนหัว โกนคิ้วจนเกลี้ยงเกลา จากนั้นจึงชำระขัดถูร่างกายของเด็กให้สะอาด โดยใช้ใยมะพร้าวขัดถูอย่างแรง ซึ่งอาจทำให้ผิวหนังถลอกและปวดแสบแสบสนทนมาน แล้วทาขมิ้นให้เด็กจนเหลืองทั่วตัว เด็กจะได้รับการเลี้ยงดูด้วยอาหารอย่างอิมหันต์สำราญ ก่อนจะถูกให้ขับชอแบบล้านนา ราวกับจะให้เด็กนั้นมีความสุข สัมความทุกข์ทรมานที่จะได้รับการลงมือฆ่า ด้วยการลอบไปด้านหลังแล้วเงื้อมดาบผ่าลงกลางศีรษะอย่างแรงจนเด็กสิ้นใจตาย และนั่นถือเป็นการสิ้นสุดขั้นตอนการเซ่นสังเวย ของ "ผีบ้าดาวอด"

เรื่องผีบ้าดาวอดนี้เป็นเรื่องที่เล่าขานเป็นตำนานสืบมาจนเหมือนเป็นนิยายปรัมปรา หลอกเด็กไม่ให้ซุกซน ดื้อดิ่งเมื่อถูกตักเตือนว่าอย่าไปเล่นไกล ไม่เช่นนั้นผีบ้าดาวอดจะจับไปฆ่าไม่ได้กลับมาอีก

เรื่องราวของผีบ้าดาวอด เป็นเรื่องเล่าขานในกาลอดีต แม้ปัจจุบันอาจเลือนลางจางหายไป แต่ก็ยังมีสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นขึ้น นั่นคือ คนร้ายที่มีพฤติกรรมคล้ายเช่นนั้น มันมีรูปตูดเป็นพาหนะ ปะเหมาะก็จะลักพาเด็กไปขาย จะขายที่ไหนและจะมีอะไรเกิดขึ้นกับเด็กอีก ก็แล้วแต่จะเป็นไป ที่สำคัญควรสอนให้ระมัดระวัง ระวังไว้อย่างไรก็คนแปลกหน้า เพราะอาจเป็นผีบ้า มาลักพาไปไม่มีโอกาสกลับมาอีก.

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่